

Recent werk over Kalecki

Bart van Riel*

Bespreking van Malcolm C. Sawyer, 1985, *The Economics of Michael Kalecki*, Radical Economics, Macmillan, Basingstoke/London, pp. 319; Peter Kriesler, 1987, *Kalecki's Micro Analysis, the Development of Kalecki's Analysis of Pricing and Distribution*, Cambridge University Press, Cambridge, pp. 132; Peter J. Reynolds, 1987, *Political Economy: A Synthesis of Kaleckian and Post Keynesian Economics*, Wheatsheaf books, Sussex, pp. 279.

In zijn in 1975 gepubliceerde boek *The Intellectual Capital of Michael Kalecki* zegt George Feiwel dat de Poolse econoom Michael Kalecki (1899-1970) nog niet zo bekend is als hij behoort te zijn. Feiwel zag het dan ook als een belangrijke taak Kalecki's werk te presenteren (Feiwel, 1975, IX). Nadien is er veel over Kalecki geschreven. Daartoe heeft onder andere het in 1979 verschenen tijdschrift *Journal of Post-Keynesian Economics* bijgedragen. Niet alleen wordt er in dit tijdschrift veelvuldig gerefereerd aan Kalecki (van de tussen 1980 en 1986 verschenen artikelen verwezen er 43 naar zijn werk), ook is er in dit tijdschrift een aantal belangrijke artikelen over aspecten van Kalecki's werk gepubliceerd. Verder heeft de serie *Radical Economics*, waarin het boek van Sawyer verscheen, Kalecki onder ruime aandacht gebracht. Zo bouwt *Monopoly Capitalism* van Cowling (1982) voort op het werk van Kalecki. Cowling ontwikkelt Kalecki's theorie van de inkomensverdeling verder en probeert deze ook empirisch te toetsen. Een aantal belangrijke hoofdstukken uit het alternatieve tekstboek van Bhaduri *Macroeconomics*, dat tevens in bovengenoemde serie verscheen (1986), zijn op Kalecki's werk gebaseerd (speciaal de hoofdstukken over de effectieve vraag, prijzen en kosten en de conjunctuur).

In deze bespreking zal aan de hand van drie boeken nader ingegaan worden op Kalecki's analyse van het kapitalisme, de plaats van Kalecki binnen het economisch denken en de perspectieven en mogelijkheden van een theorie die voortbouwt op zijn werk.

---

* Katholieke Universiteit Brabant.

Kalecki's analyse van het kapitalisme

Het boek van Sawyer geeft een overzicht van Kalecki's werk. Eén van de belangrijkste onderdelen van deze analyse heeft betrekking op de samenhang tussen winsten, investeringen en inkomensverdeling. Kalecki's gedachten hierover zouden in de volgende drie punten kunnen worden samengevat:

1. In een gesloten economie zonder overheid worden de winsten door de investeringen bepaald. Dit volgt uit de gelijkheid tussen sparen en investeren. Volgens Kalecki passen de besparingen zich aan het niveau van de investeringen aan. Omdat Kalecki er vanuit gaat dat er alleen uit de winsten gespaard wordt (de lonen worden geheel gekonsumeerd), betekent dit dat de investeringen de winsten bepalen. De investeringen zijn volgens Kalecki het resultaat van investeringsbeslissingen uit het verleden. Dit verklaart volgens hem waarom de investeringen de besparingen bepalen en niet andersom: de investeringen zijn de onafhankelijke variabele waaraan de besparingen zich aanpassen. Beroemd is de kernachtige samenvatting van het bovenstaande: "capitalists earn what they spend and workers spend what they earn".

2. De verdeling tussen lonen en winsten in de economie wordt in de laatste instantie bepaald door de prijsbeslissing van de ondernemers. De mate waarin de ondernemers hun prijzen kunnen verhogen zal afhangen van de monopoliegraad in de economie (hierop wordt in het onderstaande nader ingegaan). De hoogte van de prijzen bepaalt de hoogte van het reële loon.

3. Een gegeven niveau van de investeringen (door de investeringsbeslissingen uit het verleden) heeft een bepaalde winstom tot gevolg (punt 1). Is het aandeel van deze winstom in het totale inkomen of produktie bekend (door een gegeven monopoliegraad in de economie, punt 2) dan volgt hieruit de hoogte van het totale inkomen of produktie. Veranderingen in de inkomensverdeling hebben geen invloed op de hoogte van de winsten en de investeringen, maar leiden omdat verondersteld is dat het gehele loon gekonsumeerd wordt, wel tot een hogere produktie, mits er natuurlijk voldoende ongebruikte capaciteit in de economie aanwezig is.

Naast Kalecki's visie op de samenhang tussen winsten, investeringen en inkomensverdeling besteedt Sawyer in de eerste zeven hoofdstukken van zijn boek ook aandacht aan Kalecki's conjunktuurtheorie, zijn monetaire analyse en zijn visie op de mogelijkheden en moeilijkheden van een volledige werkgelegenheidspolitiek. In verband met dit laatste wordt uitvoerig ingegaan op Kalecki's artikel uit 1943, *Political aspects of full employment*. De rest van Sawyers boek bestaat uit twee hoofdstukken waarin Kalecki met respectievelijk Marx en Keynes wordt vergeleken, twee hoofdstukken over het reële bestaande socialisme en een afsluitend hoofdstuk waarin geprobeerd wordt wegen aan te geven waarin Kalecki's analyse verder kan worden uitgebreid. Kalecki's socialisme-analyse wordt hier niet verder besproken, de andere hoofdstukken komen in het onderstaande terug.

Het voordeel van Sawyers inleiding op Kalecki's werk boven de oudere van Feiwel is dat Sawyer meer aandacht besteedt aan kritieken op Kalecki's werk en zijn theorieën konfronteert met concurrerende denkbeelden. Het is

alleen jammer dat Sawyer op het punt van de conjunktuurtheorie Kalecki's laatste modellen behandelt, terwijl zijn eerste modellen simpeler en duidelijker zijn¹. Sawyer gaat, net als Feiwel, niet of nauwelijks in op de ontwikkeling van Kalecki's denken. Daarom blijven de keuzes die Kalecki op bepaalde momenten maakte in zijn werk buiten beschouwing. De studie van Kriesler is daarom een goede aanvulling op die van Sawyer.

Kriesler maakt een onderscheid tussen Kalecki's makro-theorie van het niveau van winsten (punt 1 in het bovenstaande) en wat hij Kalecki's mikro-theorie van de inkomensverdeling noemt (punt 2 in het bovenstaande). De verdeling tussen lonen en winsten in de economie is natuurlijk een makro-economisch concept, maar Kalecki's inkomensverdelings-theorie heeft een mikro-economische fundering. Kriesler onderzoekt nu hoe Kalecki in de loop van de tijd geprobeerd heeft deze mikro-economische fundering logisch consistent te onderbouwen en de reden waarom dat volgens Kriesler toch niet gelukt is. Hiertoe schetst Kriesler eerst de 'theoretische omgeving' waarin Kalecki's werk tot stand kwam. De daarop volgende hoofdstukken vormen de kern van het boek en beschrijven (en bekomentariëren) de ontwikkeling van Kalecki's monopoliegraad theorie van de inkomensverdeling, alsmede de mikro-economische fundering (de prijstheorie) daarvan. Kalecki's theorie komt op het volgende neer. Het aandeel van de winsten in de industrie wordt bepaald door het verschil tussen prijzen en kosten van alle geproduceerde goederen. De kosten per eenheid zijn tot het punt van volledige bezetting van een produktie-eenheid (wat volgens Kalecki in het monopoliekapitalisme zelden bereikt zal worden) konstant.

De prijzen worden gevormd door een percentage (de *mark-up*) op de kosten te plaatsen. Deze mark-up wordt bepaald door de monopoliegraad. De belangrijkste faktor die van invloed is op de monopoliegraad is de mate van concentratie in de economie. Gegeven de mark-up en de konstante kosten is het winstaandeel gegeven, waarna het loonaandeel residueel bepaald kan worden. De mark-up is dus een gemiddelde van alle bedrijven, die tesamen een industrie vormen. Kriesler laat zien hoe Kalecki worstelt met de vraag hoe de mark-up geaggregeerd kan worden en hoe een industrie gedefinieerd moet worden. In Kalecki's eerste werk is het een zaak van simpel optellen. Dit betekent uiteraard dat de samenstelling en structuurwijzigingen in de industrie van invloed zijn op de gemiddelde mark-up. Bovendien wordt op deze manier de invloed van andere ondernemingen op de mark-up van een bedrijf niet duidelijk. Kalecki realiseert zich gaandeweg dit probleem. Pogingen om dit te omzeilen door zijn analyse op meer traditionele economische fundamente te baseren mislukken. Nieuwe pogingen om het aggregatieprobleem op te lossen lukten in Kalecki's ogen wel, maar zijn volgens Kriesler toch niet geslaagd te noemen. Kriesler konkludeert dan ook dat Kalecki's mikro-fundering op sommige plekken zwak is. In een apart hoofdstuk gaat Kriesler in op de verhouding tussen Kalecki's mikro- en makro-theorie (punt 3 in het bovenstaande). Kalecki veronderstelt in zijn makro-theorie dat de verdeling tussen lonen en winsten onafhankelijk is van

1. Voor een heldere weergave van Kalecki's conjunktuurtheorie, zie Oskar Lange's *Michael Kalecki's model of the business cycle* in Lange, 1970, pp. 343-362.

de ontwikkeling van de produktie, iets waarvoor de mikro-theorie de fundamenten moest leveren, maar daar volgens Kriesler niet goed in slaagde. Dit betekent volgens Kriesler niet dat het makro-ekonomische kindje maar met het mikro-ekonomische badwater moet worden weggegooid. De vooronderstelling dat de inkomensverdeling onafhankelijk is van de ontwikkeling van de output (Kriesler noemt dit een 'basic insight' van Kalecki) kan gehandhaafd blijven, er moet volgens Kriesler alleen een andere mikro-fundering voor gevonden worden.

In een appendix geeft Kriesler een overzicht van het meest gehoorde kritiekpunt op Kalecki's theorie; dat zijn theorie een tautologie zou zijn (iets dat ook naar voren is gebracht door Jan Pen, 1971, 178). Kriesler geeft echter overtuigend aan dat dit op een misverstand berust.

Kalecki, Marx, Keynes en de post-Keynesianen

Zoals gezegd gaat Sawyer in zijn boek na hoe het werk van Kalecki zich verhoudt tot het werk van Marx en Keynes. Sawyer stelt dat het zonder meer duidelijk is dat Kalecki sterk door Marx en zijn navolgers (met name Rosa Luxemburg) beïnvloed is. Zo analyseert Kalecki de samenhang tussen investeringen, winsten en inkomensverdeling onder andere met een model dat is afgeleid van Marx's reproductieschema's.

Sawyer signaleert overeenkomsten tussen Kalecki en Marx op de volgende punten. Beide benadrukken het belang van sociale klassen voor het functioneren en de analyse van het kapitalisme. Verder zijn zowel Marx als Kalecki van mening dat werkloosheid onvermijdelijk is in het kapitalisme en daar een duidelijke functie in heeft. En tenslotte delen beiden het inzicht dat crises inherent zijn aan het kapitalisme.

De belangrijkste verschillen tussen Marx en Kalecki hebben betrekking op het wezen en ontstaan van winsten, de waarde- en prijstheorie, de loonvorming, de theorie over het geld en de relatie tussen monopolie en concurrentie. Uiteindelijk legt Sawyer meer de nadruk op overeenkomsten dan verschillen. De vraag is of dit terecht is. Het hangt er vanaf wat men zwaarder laat wegen; de uitgangspunten en de vraagstelling van Kalecki of de specifieke resultaten van Kalecki's analyse. Door klassen, inkomensverdeling, akumulatie en groei centraal in zijn analyse te plaatsen, vestigt Kalecki zich volgens Sawyer in de Marxistisch-Ricardiaanse traditie. Maar dat neemt niet weg dat de uitwerking van Kalecki's verdelings- en accumulatietheorie op een aantal punten lijnrecht tegenover de Marxistisch-Ricardiaanse theorie staat. Dit wordt overigens niet door Sawyer ontkend, in een appendix werkt hij de verschillen op het gebied van de verdelings- en prijstheorie met behulp van een Sraffa-model verder uit.

Vooraf door Joan Robinson is naar voren gebracht dat Kalecki en Keynes ongeveer gelijktijdig bepaalde ideeën zoals het principe van de effectieve vraag en het belang van investeringen als komponent van de effectieve vraag (her)formuleerden. Toch legt Sawyer in zijn hoofdstuk over Kalecki en Keynes meer de nadruk op verschillen dan overeenkomsten tussen beiden. De vraag of Kalecki eerder dan Keynes tot soortgelijke konklusies kwam dan de

laatste in zijn *General Theory* wordt door Sawyer in het midden gelaten². Een belangrijke konklusie van Keynes in 'The General Theory' is dat de aanpassing van de besparingen aan de investeringen tot stand komt via de aanpassing van het totale inkomen. In Kalecki's analyse komt deze bijstelling tot stand door aanpassing van de totale winsten (zie punt 1 in bovenstaande). Dit verschil wordt veroorzaakt doordat Kalecki, in tegenstelling tot Keynes, de verdeling van het totale inkomen tussen arbeiders en kapitalisten in zijn analyse betreft. Kalecki heeft het principe van de effectieve vraag in een conjunktuurtheoretische context ontwikkeld, terwijl Keynes' analyse volgens Sawyer in essentie een statistische evenwichtsanalyse is. De andere verschillen tussen Keynes en Kalecki hebben volgens Sawyer betrekking op de vraag welke factoren de vraag naar investeringen bepalen, hun visie op de werking van het financiële systeem en op de prijstheorie³.

Sawyer gaat tenslotte na waarom Keynes' denkbeelden zo invloedrijk werden terwijl Kalecki relatief onbekend bleef. Deze dominantie van Keynes weerspiegelt zich ook in de aanduiding van een stroming in het economisch denken met de term *post-Keynesianisme*, terwijl één van de mensen die deze term geïntroduceerd heeft zelf aangeeft dat belangrijke elementen uit deze stroming eerder op Kalecki dan op Keynes zijn gebaseerd⁴.

De relatie tussen Kalecki, Kaleckianen en post-Keynesianen is het onderwerp van het boek van Reynolds. Ook Reynolds zet in zijn boek de belangrijkste elementen van Kalecki's werk uiteen. Hij laat verder zien hoe Kalecki's prijstheorie door zijn volgelingen (onder andere Cowling, 1982) verder is ontwikkeld. De *Kaleckiaanse* benadering van de prijsvorming wordt vergeleken met de post-Keynesiaanse (onder andere die van Eichner), waarin de prijsvorming van ondernemers gekoppeld wordt aan hun behoefte aan financieringsmiddelen. Reynolds vergelijkt Kalecki's visie op investeringen, winsten en inkomensverdeling met het werk van post-Keynesianen als Weintraub, Robinson en Kaldor. Er is ook aandacht in het boek voor de relatie tussen Sraffa en Kalecki en de vraag of Kalecki's mark-up prijzen gezien kunnen worden als klassieke productieprijzen, een vraag die Reynolds open laat. Kalecki's monetaire analyse wordt vergeleken met het werk van Kaldor, Davidson en Minsky. Het belang van de industriële sektor (die in Kalecki's werk een bijzondere plaats inneemt) voor de ontwikkeling van de rest van de economie is met name door Kaldor uitgewerkt. Hieraan heeft Reynolds in zijn boek een apart hoofdstuk besteed. Tenslotte gaat Reynolds in op het werk van Steindl en Baran en Sweezy om de crisis van de laatste jaren te kunnen duiden.

Reynolds beoogt met zijn boek een synthese te geven tussen de Kaleckiaanse en de post-Keynesiaanse theorie. De vraag is of hij hierin geslaagd is. Op een aantal plaatsen krijgt men de indruk dat Reynolds verschillen tussen Kalecki en de post-Keynesianen onder de mat schuift en problematische aspek-

2. Patinkin (1982) gaat wel uitgebreid op deze vraag in. Patinkin geeft ook een uitstekend overzicht van Kalecki's vroegere werk, dat nauwelijks door Sawyer wordt besproken.

3. Interessant in dit verband is ook Kalecki's bespreking van *The General Theory*, vertaald in Targetti/Kinda-Hass, 1982.

4. Zie Eichner, 1979, pp. 7-8.

ten van een synthese niet behandelt. Dit kan geïllustreerd worden aan de hand van Reynolds synthese tussen de Kaleckiaanse en de post-Keynesiaanse verdelingstheorie. In de post-Keynesiaanse verdelingstheorie van Kaldor en Robinson wordt het aandeel van de winsten bepaald door het aandeel van de investeringen in het totale inkomen of produktie. Reynolds stelt nu dat deze theorie als lange-termijn versie van Kalecki's monopoliegraad theorie van de verdeling kan worden gezien. Dit kan echter alleen bij toeval waar zijn als namelijk de monopoliegraad (die volgens Kalecki het aandeel van de winst bepaalt) precies gelijk is aan de investeringsquote. Bovendien veronderstelt Kalecki dat er op lange termijn geen sprake kan zijn van een volledige bezetting van het produktie-apparaat, iets wat de post-Keynesianen wel aannemen. Reynolds is op deze punten in mijn ogen niet duidelijk (zie Reynolds, 1987, 44; 168-171; 230-231). Als we de achterflap van Reynolds' boek mogen geloven dan zou de door hem beoogde synthese van de post-Keynesiaanse en de Kaleckiaanse theorie een alternatief moeten bieden voor de mainstream economie. Dit lijkt me overdreven, in Reynolds boek is er nauwelijks aandacht voor internationale aspecten van de economie, loonvorming, technische ontwikkeling en de staat. Zijn boek kan echter het beste worden opgevat als een literatuuroverzicht van de Kaleckiaanse en post-Keynesiaanse benadering van de economie. Een minpunt van het boek is dat Reynolds zelf weinig toevoegt aan de door hem besproken literatuur.

Uit het bovenstaande mag duidelijk worden dat Kalecki een unieke plaats inneemt in de geschiedenis van het economisch denken. Zijn werk vertoont raakvlakken en overeenkomsten met dat van Marx, Keynes en de post-Keynesianen maar ook belangrijke verschillen, dit laatste wordt mijns inziens door Sawyer en Reynolds soms te weinig benadrukt.

Hoe kan Kalecki's theorie verder ontwikkeld worden

Zowel Kriesler als Sawyer geven een aantal richtingen aan waarin Kalecki's theorie uitgebreid dan wel geherformuleerd zou kunnen worden. Beiden zijn van mening van Kalecki's prijstheorie op een aantal punten revisie behoeft. De invloed van structuurwijzigingen in de economie op de mark-up zou duidelijker naar voren moeten komen, de invloed van andere factoren dan de door Kalecki genoemde op de mark-up zou nader onderzocht moeten worden, en Kalecki's behandeling van overheadkosten en salarissen is volgen Sawyer en Kriesler onbevredigend. Naast deze punten noemt Sawyer nog een zevental onderwerpen (besparingen van arbeiders, nominale lonen, inflatie, intensiteit van de arbeid, technische ontwikkeling, internationalisatie en de economische rol van de staat) waarop Kalecki's analyse uitgebreid zou moeten worden om rekenschap te geven van de veranderingen die opgetreden zijn in het naoorlogse kapitalisme. We zullen hier ingaan op de eerste drie door Sawyer genoemde onderwerpen. Sawyer constateert terecht dat Kalecki weinig zegt over de factoren die de nominale lonen bepalen en dat de inflatie die we in de jaren zeventig hadden moeilijk past in de door Kalecki geanalyseerde situaties van hyperinflatie en inflatie in oorlogstijd. Sawyer pleit voor een benadering van de nominale lonen waarin deze opgevat worden als de uitkomst van kollektieve onderhandelingen waarop prijsverande-

ringen, de situatie op de arbeidsmarkt en de notie van een bepaald te behalen reëel loon een rol spelen. De inflatie in de jaren zeventig moet volgens Sawyer worden opgevat als de resultante van een konflikt tussen de klassen om de inkomensverdeling. De door Sawyer voorgestelde uitbreiding van Kalecki's analyse op deze punten is interessant omdat daarmee ook aan de arbeiders een actieve rol wordt gegeven in de bepaling van lonen en inkomensaandelen. In Kalecki's theorie zijn er wel klassen maar is er nauwelijks sprake van klassenstrijd⁵. De kapitalisten zijn oppermachtig; zij bepalen in laatste instantie de hoogte van het reële loon en de inkomensaandelen⁶. Wel kan men zich afvragen wat er na een dergelijke uitbreiding nog overblijft van het specifieke van Kalecki's theorie. Het zou niet erg consistent zijn om aan de ene kant de loonvorming op te vatten als een kollektief onderhandelingsproces maar aan de andere kant toch vast te houden aan Kalecki's stelling dat de reële lonen worden bepaald op de produktmarkt. Sawyer gaat hier echter niet verder op in. Ook de implicaties van het loslaten van de vooronderstelling dat arbeiders niet sparen voor Kalecki's analyse worden door Sawyer niet verder onderzocht.

Sawyer is wel van mening dat de vooronderstelling dat het gehele loon gekonsumeerd wordt niet goed meer opgaat voor de naoorlogse periode. Loslaten van deze vooronderstelling in Kalecki's model leidt echter tot het resultaat dat wijzigingen in de inkomensverdeling wel van invloed zijn op het niveau van de winsten (zie punt 3 bovenaan). Ook hier stuit men dus op het probleem hoe Kalecki's theorie verder te ontwikkelen zonder dat het specifieke van zijn analyse verloren gaat. Men kan zich dan ook afvragen wat bij de verdere ontwikkeling van Kalecki's theorie als uitgangspunt moet worden genomen: de resultaten van zijn theorie of zijn specifieke benaderingswijze en vraagstelling? Door Sawyer wordt dit laatste zo breed opgevat dat men zich af kan vragen wat nu het specifieke van een Kaleckiaanse benadering tegenover bijvoorbeeld de Marxistisch-Ricardiaanse benadering is. Als echter strikt wordt vastgehouden aan de resultaten van Kalecki's analyse dan lijken de mogelijkheden voor een verdere ontwikkeling van Kalecki's analyse gering. Een mogelijke oplossing van het hier geschetste probleem zou kunnen zijn dat een meer algemene theorie over groei, accumulatie en inkomensverdeling wordt ontwikkeld, waarin Kalecki's inzichten, die van de post-Keynesianen en Marxisten zijn verwerkt en waarin er ruimte is voor konfliktken en onderhandelingen, technische ontwikkeling, besparingen van arbeiders etcetera. In het kader van een dergelijke algemene theorie zou dan kunnen worden aangegeven onder welke omstandigheden en in welke situaties 'Kaleckiaanse' resultaten te verwachten zijn en wanneer niet. Misschien heeft een dergelijke benaderingswijze het potentieel echt een volwaardig alternatief te zijn voor de mainstream economie.

5. Marglin constateert dat ook in de post-Keynesiaanse theorie er wel klassen zijn maar er eigenlijk maar één aktor is in de klassenstrijd: de kapitalisten (1984, pp. 127-128). Dit weerspiegelt zich ook in het boek van Reynolds, ook daar zoekt men tevergeefs naar een theorie over loononderhandelingen, konfliktken en kompromissen.

6. Hier moet wel bij vermeld worden dat Kalecki een invloed van de vakbonden op de mark-up niet uitsluit, maar dit zal volgens hem niet het 'normale geval' zijn; zie Kalecki, 1971, pp. 161-164.

Konklusies

De hier besproken boeken geven samen een goed beeld van Kalecki's werk en haar relatie tot andere denkbepelden en auteurs. Gekonstateerd is dat Kalecki's werk overeenkomsten maar ook verschillen heeft met dat van Marx en de post-Keynesianen. Bij de verdere uitwerking van Kalecki's analyse zou men zich kunnen afvragen wat hierbij het uitgangspunt zou moeten zijn. Kalecki's benaderingswijze of de resultaten van zijn analyse.

Literatuur

- Bhaduri, M., 1986, *Macro-economics, The Dynamics of Commodity Production, Radical Economics*, Macmillan, Basingstoke/London.
- Cowling, K., 1982, *Monopoly Capitalism*, Radical Economics, Macmillan, Basingstoke/London.
- Feiwel, G., 1977, *The Intellectual Capital of Michael Kalecki*, University of Tennessee Press, Knoxville.
- Kalecki, M., 1954, *Theory of Economic Dynamics*, London.
- Kalecki, M., 1971, *Selected Essays on the Dynamics of the Capitalist Economy*, Cambridge University Press, Cambridge.
- Lange, O., 1970, *Papers in Economics and Sociology*, Pergamon Press, Oxford.
- Marglin, S., 1984, Growth, Distribution and Inflation: a Centennial Synthesis, *Cambridge Journal of Economics*, vol. 8, pp. 115-144.
- Patinkin, D., 1982, *Anticipations of the General Theory, and other Essays on Keynes*, Basil Blackwell, Oxford.
- Targetti, F. en B. Kinda-Hass, 1982, Kalecki's review of Keynes 'General Theory', *Australian Economic Papers*, vol. 21, pp. 244-260.